

Prædiken til Maria Bebudelsesdag 2017.

Tekst: Luk. 1,26-38.

To billeder.

Manden med leen og Madonnaen med barnet.

Vi nærmer os påske men mødes her på Maria Bebudelsesdag af en juletone. Sådant som også salmerne er valgt og fest med barnedåb lader klinge med.

Der er ni måneder til jul, som tiden er mellem undfangelse og fødsel. Tyst spirer livet og vokser i det skjulte.

Med Maria bebudelsesdag får vi et billede af Gud, som livets Gud. Et billede som står i kontrast til det billede af Gud som vi så ofte bærer med os, et billede af dom og død. Gud som er skjult i frygt og almagt, og skjult bag dødens mysterium.

Det religiøse billede af Gud er så ofte forbundet med døden, at når ondt rammer os og når døden truer os så tænker vi på Gud med frygt.

Derfor er manden med leen både et billede på døden og forbundet med Gud. Forbundet med dom og død.

Det mærkelige er at når vi møder evangeliet så er det første billede vi får, billedet af Maria med barnet. Dette billede pryder utallige kirker i verden, og det billede skal vi også huske når vi taler om og tænker på Gud.

Det er ikke sådan at vi kan tage det ene billede væk, vi kan ikke fjerne manden med leen, han er også en del af livet. Men vi skal huske at Madonnaen med barnet også hører med.

På Maria Bebudelsesdag får vi sat dette billede af Guds handlen med verden frem for os, Madonnaen med barnet. Løftet om livet. Løftet om at Gud bryder ind med nyt og med hjælp mod døden, ja med sejr over døden.

Derfor skal vi også have et andet billede med, som på sin gådefulde måde samler de to billeder i et. Kristus på korset.

Kristus er med hos Madonnaen, hos kvinden. Og Kristus er på korset med i døden.

Med i døden som den der bærer løftet og håbet til alle kvindens børn. Kristus er med i hele livet som løftet og håbet. Med på hele vores vej gennem livet, fra vi mødes ved døbefont til vi mødes ved kisten.

Og Kristus var med som løftet fra livets begyndelse til dets slut. Sådan som den hellige historie i Bibelen har løftet fra Livets Gud med fra begyndelsen.

Når vi mennesker tænker om Gud, så falder dommen og døden os i øjnene. Men selv i den første dom, som der fortælles om i syndefaldsberetningen i 1. Mosebog, der er løftet med. Billedet af madonnaen med barnet var med i dommen over Adam og Eva.

De havde spist af træet, stod der skamfulde kun dækket af skammens nødtørftige påklædning. Bag figenblade som tydeligt viste deres skam. Og der i forhøret med Skaberen, der tilstod de og der bagtalte de hinanden, og der lød dommen, forvisning fra Livets have, til livet i dødens have. Men et løfte fulgte dem.

Kvinden skal, sagde Gud til dem, føde et barn, som skal knuse slangens hoved. Og Gud klædte dem på med skindkjortler til livet i dødens verden. Og gav dem løftet med som et ord de kunne huske og tro på. Og da kvinden fødte sin første søn, gav hun ham navnet Kain, der betyder spydspids. I navnet lå kvindens tro og hendes håb, og manden tog navnet i sin mund, og samme tro i sit hjerte. De levede med det løfte i dødens verden. Og da Kain faldt, som historien har fortalt, og blev broder morder, så var det som om døden sejrede. Men kvinden bar løftet med sig, og gav nyt liv, og gav håbet videre så hver kvinde der fødte siden har mærket håbet sætte nye skud.

Det er som om at der med hver nyfødt kommer nyt håb til familien og slægten. Han eller hun skal gøre det bedre end vi gjorde.

Og når man læser den hellige historie som slægterne har skrevet ned i Bibelen, så finde man der en perlerække af håbs fortællinger, alle knyttet til mødre og nyfødte.

Løftet blev båret i slægterne og først nævnes Sara, Abrahams kone, hende som selv gammel fødte en søn, så latteren sprudlede i gamle kroppe, og genlød i drengens navn. Isak betyder ”den der ler”

Så Sara gav navnet af selvironi men også af glæde over håbet i sønnen.

Og flere siden fik fødselsglæden at mærke, når et barn skreg i de første gisp, og fødsel smerte blev vendt til glæde og håb.

Hannah hed en forsmået kvinde, men hun bad så tårerne randt, og Gud gav liv i hendes skød, og drengen blev profet og hed Samuel og talte til Folket om Gud, og gav dem fornyet håb, da han profeterede at Messias skulle fødes. Og det blev navnet som bar løftet med sig videre i slægten, Messias. Dette gådefulde navn, som vi hører knyttet til Jesus, nemlig Kristus. Messias, søn af en kvinde og den som skal sejre over døden.

I dødens verden, så ofte såret af krig og konflikt, hvor døden høstede så grådigt, som man høster med le, det modne korn, der fulgte et andet billede med, og dukkede op igen og igen. Der hvor man så ofte i menneskehistorien så manden med leen gå sin gang, der dukkede ukueligt frem kvinder med nyfødte liv på arm.

Madonnaen med barnet sidder der så stille dog stærk, med ukueligt håb og liv, som det løftet fra Gud, der ikke kan knuses. Som det billede på håb, vi altid skal tage med, når verden ser så fortrædelig ud.

Og da kong Akaz sad modløs i sit land, truet af fjender og belejret af en overmagts hær, og så sin egen og sit lands undergang i møde, da fik han et underligt ord.

Det som vi læste fra profeten Esajas om tegnet fra Gud, det blev givet igen, som et håb plantet hvor der ikke var håb tilbage.

Et ord om en ung kvinde der skal blive med barn og føde.

Hvad mere sårbart i krig kan nævnes end det. En ung kvinde skal føde.

Det er nærmest som om jeg ser at ordet placerer Madonnaen med barnet midt i det modne korn på den mark som manden med leen høster.

Men der plantes også et løfte. Midt i dødens domæne plantes løftet og håbet til mennesker, fra Livets Gud. En ung kvinde skal føde. Ingen kan se det, billedet er måske kun et fatamorgana, en luftspejling, der dog spejler noget himmel ned på jorden.

Men ordet blev hørt, og skrevet ned i den bog slægterne har skrevet om livets gang i menneskenes verden, at der også i den bog er skrevet håb og løfter ind, som mennesker kan bære med sig i livets gang.

Og barnet fik et navn, et navn som fortæller os, hvem Messias er. Kvinden skal føde ham, som er Immanuel. Det betyder Gud med os.

Kan det blive større? Kan større håb bæres af slægten, og dog ser det så småt ud. Så småt som en ung pige med et barn på armen. Dog hvem ved noget om hvad styrke er, før man har set ind i en moders øjne, og set et barneansigt smelte al hårdhed omkring det.

Maria var i gang med sin daglige dont, der skulle hentes vand, og bæres til huse. Maria var vokset op med folkets hellige historier, og havde hørt, om Eva, og Sara og Hannah, og om den unge kvinde der skulle blive med barn.

Hver sabbat var hun med i synagogen, hørte oplæsningen af de gamle skrifter, hvor slægtens historie med Gud var skrevet. Og mødre og døtre snakkede sammen i arbejdet, og når kvinder mødtes, hørte unge piger på.

Maria fik buddet om at bære Guds søn ind i verden, ham som skulle blive verdens frelser.

Det kald tog hun på sig, med al den smerte som hørte med.
Også den smerte en moder rammes af når hendes søn dør.

Maria bebudelsesdag rummer på en særlig måde hele livet, fra vuggens fryd til dødens tavshed.

Maria var kvinden som bar frelseren ind i verden, for at give håbet krop. Så Gud kom os så nær som kun et medmenneske kan komme en anden nær.

Og Maria fødte håbet frem i vores dødsmerkede verden, så det er håbet der lyser til os fra manden på korset. Fra ham som med sin død bragte troen og håbet frem til os.

Så vi i troen kan færdes sikkert fra fødsel til død, som Lisbeth Smedegaard Andersen skriver det i salmen vi skal synge:

Hun begynder med Madonnaen med barnet.

Du fødtes på jord og lå som et spædbarn i favn hos din mor.

Du leged, du voksed, du lo, og du græd;

hvor vi end skal være, dér følger du med

som livsglæden bag hver gudskabte dag.

Og så fortsætter hun om troens vandring:

Fra fødsel til død, dér færdes vi sikkert på ordet, der lød

da kvinderne, tynget af sorg og fortræd

fandt hvidklædte engle i gravmørkets sted.

Din død var en dåb til tro og til håb.

Der er plantet et håb midt i verden, i barnet på armen og i manden på korset, et håb som gennemlyser alt. Og i det håb kan vi leve fra fødsel til død. Amen